

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 25.07.2003

Časová verzia predpisu účinná od: 25.07.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

264

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 22. mája 2002 bola v Bratislave podpísaná Zmluva medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom o sociálnom zabezpečení a Vykonávacia dohoda k Zmluve medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom o sociálnom zabezpečení. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas so zmluvou uznesením č. 201 z 27. februára 2003 a súčasne rozhodla, že ide o medzinárodnú zmluvu podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prezident Slovenskej republiky zmluvu ratifikoval 30. apríla 2003. Zmluva nadobudne platnosť 1. septembra 2003 na základe článku 29 a vykonávacia dohoda k zmluve nadobudne platnosť 1. septembra 2003 na základe článku 11.

**K oznámeniu č. 264
2003 Z. z.**

ZMLUVA medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom o sociálnom zabezpečení
Slovenská republika a Španielske kráľovstvo (ďalej len „strany“) v záujme spolupráce v oblasti sociálneho zabezpečenia, považujúc za dôležité postarať sa o lepšie zabezpečenie práv zamestnancov oboch štátov, ktorí vykonávajú alebo vykonávali zamestnanie na území druhého štátu, poznajúc priateľské zväzky, ktoré spájajú oba štáty, dohodli sa takto:

Prvý diel**Všeobecné ustanovenia****Článok 1****Definície**

1. Význam ďalej uvedených výrazov a pojmov na účely tejto zmluvy je takýto:
 - a) „Územie“ znamená vo vzťahu k Slovenskej republike územie Slovenskej republiky, vo vzťahu k Španielskemu kráľovstvu španielske územie.
 - b) „Právne predpisy“ znamenajú zákony, vyhlášky a ostatné predpisy sociálneho poistenia platné na území každej strany.
 - c) „Príslušný úrad“ znamená vo vzťahu k Slovenskej republike Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, vo vzťahu k Španielskemu kráľovstvu Ministerstvo práce a sociálnych vecí.
 - d) „Príslušný nositeľ“ znamená inštitúciu, ktorá je príslušná vykonávať právne predpisy jednej zo strán.
 - e) „Kontaktná inštitúcia“ znamená koordinačný a informačný orgán medzi inštitúciami obidvoch strán, ktorý pôsobí pri uplatňovaní tejto zmluvy a pri informovaní oprávnených osôb o právach a povinnostiach vyplývajúcich z tejto zmluvy.
 - f) „Zamestnanec“ znamená osoby, ktoré vykonávajú alebo vykonávali zamestnanie, alebo samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré podliehajú alebo podliehali právnym predpisom uvedeným v článku 2 tejto zmluvy.
 - g) „Oprávnená osoba“ alebo „rodinný príslušník“ znamená osoby takto definované príslušnými právnymi predpismi každej strany.
 - h) „Poistné obdobie“ znamená obdobia platenia príspevkov, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ktoré určujú alebo uznávajú ako poistné obdobia právne predpisy, podľa ktorých boli získané alebo sa pokladajú za získané, ako aj všetky im na roveň postavené obdobia, a to v rozsahu, v akom ich tieto právne predpisy uznávajú za rovnocenné s poistnými obdobiami.
 - i) „Dávka“ a „dôchodok“ znamenajú všetky peňažné dávky v hotovosti, dôchodky a príjmy prislúchajúce podľa právnych predpisov, uvedené v článku 2 tejto zmluvy, ako aj všetky ich zvýšenia, doplatky alebo príplatky k nim.
2. Ostatné pojmy alebo výrazy použité v tejto zmluve majú taký význam, aký im patrí podľa uplatňovaných právnych predpisov.

Článok 2**Vecný rozsah**

1. Táto zmluva sa vzťahuje
 - A. na strane Slovenskej republiky:
na právne predpisy týkajúce sa
 - a) nemocenského poistenia, a to v rozsahu:
 1. nemocenské,
 2. podpora pri ošetrovaní člena rodiny,
 3. vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve,

4. peňažná pomoc v materstve,
 - b) dôchodkového zabezpečenia:
 1. starobný dôchodok,
 2. invalidný dôchodok,
 3. čiastočný invalidný dôchodok,
 4. vdovský dôchodok,
 5. vdovecký dôchodok,
 6. sirotsky dôchodok,
 - c) pracovnoprávných vzťahov (odškodňovanie pracovných úrazov a chorôb z povolania),
- B. na strane Španielskeho kráľovstva:
na právne predpisy týkajúce sa príspevkových dávok španielskeho systému sociálneho poistenia, a to v rozsahu:
- a) peňažné dávky pri dočasnej práceneschopnosti v prípade bežného ochorenia a nepracovného úrazu,
 - b) peňažné dávky v materstve a počas rizikového tehotenstva,
 - c) invalidné dávky, starobné dávky a pozostalostné dávky,
 - d) peňažné dávky za pracovný úraz a chorobu z povolania.
2. Táto zmluva sa vzťahuje aj na právne predpisy, ktoré doplnia alebo novelizujú právne predpisy uvedené v odseku 1.
 3. Táto zmluva sa vzťahuje aj na právne predpisy, ktorými sa zavedie nový osobitný režim sociálneho zabezpečenia alebo nové odvetvia sociálneho zabezpečenia, ak sa na tom strany dohodnú.
 4. Zmluva sa vzťahuje aj na právne predpisy, ktorými jedna strana rozšíri právne predpisy o nové skupiny osôb, ak proti tomu príslušný úrad druhej strany neurobí výhradu do troch mesiacov od doručenia oznámenia o týchto zmenách.

Článok 3

Osobný rozsah

1. Táto zmluva sa vzťahuje na zamestnancov, štátnych občanov každej strany, ich rodinných príslušníkov a pozostalých.
2. Vzťahuje sa aj na osoby, ktoré majú štatút utečencov v súlade s Dohovorom o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951 a Protokolom týkajúcim sa právneho postavenia utečencov z 31. januára 1967 a osôb bez štátnej príslušnosti podľa Dohovoru o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z 28. septembra 1954, ktoré majú dlhodobý pobyt na území jednej zo strán, ako aj na ich rodinných príslušníkov a pozostalých.
3. Zmluva sa vzťahuje aj na rodinných príslušníkov a pozostalých zamestnanca, ktorí sú štátnymi občanmi jednej strany, a to bez ohľadu na občianstvo zamestnanca, ak sa naňho vzťahujú právne predpisy jednej alebo oboch strán.

Článok 4

Princíp rovnakého zaobchádzania

Štátni občania jednej strany, utečenci a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí vykonávajú na území druhej strany zamestnanie alebo samostatnú zárobkovú činnosť, budú podliehať systému sociálneho zabezpečenia druhej strany a budú sa na ňom zúčastňovať za rovnakých podmienok ako štátni občania tejto strany s výnimkou osobitných ustanovení tejto zmluvy.

Článok 5

Zachovávanie nadobudnutých nárokov a vyplácanie dávok do zahraničia

1. Ak táto zmluva neustanovuje inak, dôchodky a iné peňažné dávky uvedené v článku 2 ods. 1 nebudú znížené, upravené, zastavené, zrušené alebo odňaté z dôvodu, že sa oprávnená osoba nachádza alebo dlhodobo býva na území druhej strany, a budú jej vyplácané na toto územie.
2. Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na peňažné dávky pri dočasnej práceneschopnosti.
3. Dávky priznané podľa tejto zmluvy oprávneným osobám, ktoré dlhodobo bývajú v tretej krajine, sa s prihliadnutím na odseky 1 a 2 vyplácajú za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako vlastným občanom, ktorí bývajú v tretej krajine.

Druhý diel

Ustanovenia o uplatňovaných právnych predpisoch

Článok 6

Všeobecné pravidlo

S výnimkou ustanovenia článku 7 zamestnanci, na ktorých sa vzťahuje táto zmluva, budú podliehať výlučne a v plnom rozsahu právnym predpisom o sociálnom poistení tej strany, na ktorej území vykonávajú zárobkovú činnosť.

Článok 7

Osobitné predpisy a výnimky

1. V súvislosti s ustanovením článku 6 sa určujú tieto osobitné pravidlá a výnimky:
 - a) Zamestnaná osoba, ktorá pracuje pre podnik so sídlom na území jednej strany, pri vyslaní týmto podnikom na územie druhej strany na účely dočasného vykonávania prác bude v plnom rozsahu podliehať len právnym predpisom prvej strany, ak predpokladané trvanie práce, na ktorú bola vyslaná, nie je viac ako tri roky a nebola vyslaná ako náhradník za osobu, ktorej obdobie vyslania sa skončilo.
 - b) Ak dĺžka trvania práce uvedenej v písmene a) presiahne tri roky, zamestnanec naďalej podlieha právnym predpisom prvej strany, a to počas ďalšieho obdobia nie dlhšieho ako dva roky, pod podmienkou, že príslušný úrad druhej strany alebo ním poverená inštitúcia dá k tomu svoj súhlas.
 - c) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá bežne vykonáva svoju činnosť na území jednej strany, kde je poistená, a ktorá bude vykonávať prácu rovnakej povahy na území druhej strany, naďalej v plnom rozsahu podlieha právnym predpisom prvej strany, ak predpokladané trvanie práce na území druhej strany nepresahuje jeden rok.
 - d) Ak samostatne zárobkovo činná osoba musí ďalej vykonávať činnosť na území druhej strany počas ďalšieho obdobia dlhšieho, ako je uvedené v písmene c), bude naďalej podliehať právnym predpisom prvej strany, ak nepredpokladané trvanie práce presiahne ďalší rok, pod podmienkou, že príslušný úrad druhej strany alebo ním poverená inštitúcia dá k tomu svoj súhlas.
 - e) Cestujúci personál v službách leteckých alebo pozemných dopravných podnikov, ktorý vykonáva svoju činnosť na území oboch strán, podlieha právnym predpisom strany, na území ktorej má sídlo ich podnik.
 - f) Člen posádky námornej lode podlieha právnym predpisom strany, pod ktorej vlajkou sa plaví loď. Bez ohľadu na to, či je člen posádky námornej lode odmeňovaný podnikom alebo osobou so sídlom na území druhej strany, musí naďalej podliehať právnym predpisom tejto druhej strany, ak býva na jej území. Podnik alebo osoba, ktoré vyplácajú odmenu, sa na účely uplatnenia uvedených právnych predpisov pokladajú za zamestnávateľa.
 - g) Zamestnanci vykonávajúci zárobkovú činnosť pri nakladaní, vykladaní, opravách lodí a v prístavnej strážnej službe podliehajú právnym predpisom strany, na ktorej území sa nachádza prístav.

- h) Členovia personálu diplomatických misíí a konzulárnych úradov podliehajú Viedenskému dohovoru o diplomatických stykoch z 18. apríla 1961 a Viedenskému dohovoru o konzulárnych stykoch z 24. apríla 1963 s výnimkou ustanovení písmen i), j) a k).
- i) Administratívno-technický personál a zamestnanci v službách diplomatických misíí a konzulárnych úradov každej strany si môžu vybrať právne predpisy ktorejkoľvek strany, ak nie sú štátnymi zamestnancami štátu, ktorému diplomatická misia alebo konzulárny úrad patrí, a sú jeho štátnymi občanmi. Voľbu treba vykonať do troch mesiacov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy alebo do troch mesiacov od dátumu začatia výkonu práce na území strany, kde sa činnosť vykonáva.
- j) Súkromné služobné osoby zamestnané u členov diplomatických misíí a konzulárnych úradov budú mať rovnaké právo voľby upravené v písmene i), ak sú štátnymi občanmi štátu, ktorému diplomatická misia alebo konzulárny úrad patrí.
- k) Štátni zamestnanci a zamestnanci verejnej služby jednej strany iní ako tí, uvedení v písmene h), ktorí sú vyslaní na územie druhej strany, podliehajú právnym predpisom tej strany, do ktorej verejnej správy patria.
- l) Osoby vysielané jednou stranou na kooperačnú misiu na územie druhej strany zostávajú podriadené sociálnemu zabezpečeniu vysielajúcej strany, ak kooperačné dohody neustanovujú inak.
2. Príslušné úrady obidvoch strán alebo nimi poverené inštitúcie môžu po vzájomnej dohode určiť v záujme určitých osôb alebo kategórií osôb ďalšie výnimky alebo upraviť výnimky uvedené v odseku 1.

Tretí diel

Ustanovenia týkajúce sa dávok

PRVÁ KAPITOLA

DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA POSKYTOVANÉ V ČASE DOČASNEJ PRÁCENESCHOPNOSTI, MATERSTVA A RIZIKOVÉHO TEHOTENSTVA

Článok 8

Sčítanie poistných období

1. Dávky nemocenského poistenia v čase dočasnej práceneschopnosti vyplývajúcej z bežného ochorenia alebo nepracovného úrazu, materstva a rizikového tehotenstva poskytuje príslušný nositeľ podľa právnych predpisov strany, ktoré sa vzťahujú na zamestnanca v súlade s článkami 6 a 7 tejto zmluvy.
2. Ak právne predpisy jednej strany podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky nemocenského poistenia v čase dočasnej práceneschopnosti, materstva a rizikového tehotenstva získaním určitého poistného obdobia, príslušný nositeľ na tento účel zohľadní v prípade potreby aj poistné obdobia získané podľa právnych predpisov druhej strany, tak akoby išlo o poistné obdobia získané podľa vlastných právnych predpisov, len ak sa neprekrývajú.

DRUHÁ KAPITOLA

INVALIDNÉ, STAROBNÉ A POZOSTALOSTNÉ DÁVKY

Článok 9

Určenie nároku a výpočet dávok

Zamestnancovi, ktorý nepretržite alebo striedavo podliehal právnym predpisom jednej alebo druhej strany, vznikne nárok na dávky podľa tejto kapitoly za týchto podmienok:

1. Príslušný nositeľ každej strany určí nárok a vypočíta dávku započítaním len poistných období získaných podľa právnych predpisov tejto strany.
2. Príslušný nositeľ každej strany určí nárok na dávku sčítaním poistných období získaných podľa právnych predpisov prvej strany s poistnými obdobiami získanými podľa právnych predpisov druhej strany. Ak po započítaní vznikne nárok na dávku, jej výška sa vypočíta takto:

- a) Každá strana vypočíta výšku dávky, na ktorú by oprávnená osoba mala nárok, tak akoby poistné obdobia získala podľa jej právnych predpisov (teoretický dôchodok).
 - b) Výška dávky sa určí na základe teoretického dôchodku vypočítaného podľa vlastných právnych predpisov pri rovnakom pomere medzi poistným obdobím získaným podľa právnych predpisov strany, ktorej nositeľ dávku vypočítava, a celkovou dĺžkou poistných období získaných podľa právnych predpisov oboch strán (pomerný dôchodok).
 - c) Ak právne predpisy niektorej strany na priznanie plnej výšky dávky vyžadujú určitú maximálnu dĺžku poistných období, príslušný nositeľ tejto strany zohľadní na účely sčítania len tie poistné obdobia získané podľa právnych predpisov druhej strany, ktoré sú potrebné na získanie nároku na túto dávku.
3. Po určení nárokov podľa odsekov 1 a 2 príslušní nositelia každej strany priznávajú a vyplácajú bez ohľadu na rozhodnutie prijaté príslušným nositeľom druhej strany výhodnejšiu výšku dávky pre oprávnenú osobu.

Článok 10

Poistné obdobia kratšie ako jeden rok

1. Bez ohľadu na ustanovenie článku 9 ods. 2, ak celková dĺžka poistných období získaných podľa právnych predpisov jednej strany nedosahuje dĺžku jedného roka, príslušný nositeľ tejto strany neprizná za toto obdobie žiadnu dávku okrem prípadu, keď vznikne nárok na dávku podľa právnych predpisov tejto strany za obdobie kratšie ako jeden rok. Tieto obdobia budú v prípade potreby započítané príslušným nositeľom druhej strany na účely získania nároku a určenia výšky dávky podľa vlastných právnych predpisov, ale pri uplatnení týchto právnych predpisov tento príslušný nositeľ neprihliada na ustanovenie článku 9 ods. 2 písm. b).
2. Bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 môžu byť poistné obdobia kratšie ako jeden rok, získané podľa právnych predpisov oboch strán započítané tou stranou, u ktorej oprávnená osoba spĺňa nárok na dávku. Nárok na poberanie dávky od oboch strán by priznala len tá strana, kde oprávnená osoba bola naposledy poistená. V takomto prípade sa na výplatu dávky nevzťahuje ustanovenie článku 9 ods. 2 písm. b).

Článok 11

Osobitné podmienky priznávania nároku na dávky

1. Ak právne predpisy jednej strany podmieňujú nárok na dávky podľa tejto kapitoly tým, že sa na zamestnanca v čase vzniku poistnej udalosti vzťahujú jej právne predpisy, táto podmienka sa považuje za splnenú, ak v tom čase je zamestnanec poistený podľa právnych predpisov druhej strany alebo ak dostane od tejto strany dávku za vlastné poistné obdobia.
2. Pri priznávaní pozostalostných dávok, ak to vyžadujú právne predpisy jednej strany, zohľadní sa aj to, či oprávnená osoba bola podľa právnych predpisov druhej strany poistená alebo bola dôchodcom.
3. Ak je podľa právnych predpisov jednej strany potrebné na účely priznania dávky získať určité poistné obdobia bezprostredne pred poistnou udalosťou, táto podmienka sa považuje za splnenú, ak ich oprávnená osoba získala podľa právnych predpisov druhej strany v období bezprostredne predchádzajúcom obdobiu priznania dávky.
4. V prípade dôchodcov, ktorí vykonávajú pracovnú činnosť, možno použiť ustanovenia právnych predpisov o znížení, pozastavení alebo zrušení, i keď svoju činnosť vykonávajú na území druhej strany.

Článok 12

Osobitosti právnych predpisov Slovenskej republiky

1. Priemerný mesačný zárobok potrebný na určenie výšky dávky podľa právnych predpisov Slovenskej republiky sa vypočíta len zo zárobkov získaných na území Slovenskej republiky.
2. Ak slovenský nositeľ môže vypočítať výšku dávky len s prihliadnutím na poistné obdobia získané podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, ustanovenia článku 9 ods. 2 tejto zmluvy sa nepoužijú za predpokladu, že výsledná suma by bola rovnaká ako suma vypočítaná podľa článku 9 ods. 2.

3. Ak sa poberateľovi dávky z dôchodkového zabezpečenia Slovenskej republiky vypláca súčasne aj dávka iného druhu zo sociálneho poistenia Španielskeho kráľovstva, zníženie sumy dávky vyplácanej z dôchodkového zabezpečenia Slovenskej republiky sa z tohto dôvodu nevykoná.

Článok 13

Osobitosti právnych predpisov Španielskeho kráľovstva

1. Na stanovenie vymeriavacieho základu dávok príslušný nositeľ zohľadní len svoje poistné obdobia získané podľa vlastných právnych predpisov.
2. Na stanovenie vymeriavacieho základu dávok v prípadoch uvedených v ustanovení článku 9 ods. 2 sa použijú tieto pravidlá:
 - a) Výpočet španielskeho teoretického dôchodku sa vykoná na základe skutočného vymeriavacieho základu príspevkov poistenca v Španielskom kráľovstve za roky bezprostredne predchádzajúce platbe posledného príspevku na španielske sociálne poistenie.
 - b) Výška dávky bude upravená podľa zvýšení a valorizácií vypočítaných pri dôchodkoch rovnakej povahy pre každý ďalší rok.

Článok 14

Započítavanie poistných období v osobitných režimoch alebo pri určitých povolaniach

1. Ak právne predpisy jednej strany podmieňujú nárok na dávky alebo na poskytnutie určitých výhod splnením poistných období v povolani, ktoré podlieha osobitnému režimu, alebo v určitom povolaní či zamestnaní, na účely poskytnutia týchto dávok či výhod sa zohľadnia obdobia získané podľa právnych predpisov druhej strany, len ak boli získané v režime rovnakej povahy alebo v rovnakom povolaní alebo v podobnom zamestnaní.
2. Ak pri zohľadnení takto získaných poistných období oprávnená osoba nespĺňa požadované podmienky na poberanie dávky z osobitného režimu, tieto obdobia sa zohľadnia pre nárok na dávky vo všeobecnom poistnom režime alebo v inom osobitnom režime, v ktorom si môže oprávnená osoba nárokovať dávky.

Článok 15

Určenie stupňa invalidity

1. Príslušný nositeľ každej strany rozhodne o stupni invalidity zamestnanca na účely priznania dávok podmienených nepriaznivým zdravotným stavom, prislúchajúcich podľa právnych predpisov uplatniteľných každou stranou.
2. Na účely uvedené v odseku 1 zohľadnia príslušní nositelia každej strany lekárske správy a administratívne údaje vydané druhou stranou. Bez ohľadu na to môže príslušný nositeľ podrobiť zamestnanca prehliadke lekármi podľa vlastného výberu a na vlastné náklady.

TRETIA KAPITOLA

DÁVKY PRI PRACOVNOM ÚRAZE A CHOROBE Z POVOLANIA

Článok 16

Určenie nároku na dávky

Nárok na dávky prislúchajúce za pracovný úraz alebo chorobu z povolania sa určí podľa právnych predpisov tej strany, ktorej právne predpisy sa vzťahovali na zamestnanca v čase pracovného úrazu alebo vzniku choroby z povolania.

Štvrtý diel

Rôzne, prechodné a záverečné ustanovenia

PRVÁ KAPITOLA RÔZNE USTANOVENIA

Článok 17

Osobitné predpisy o sčítavaní poistných období

Ak je potrebné na účely priznania nároku na dávky započítať poistné obdobia získané podľa právnych predpisov obidvoch strán, postupuje sa podľa týchto pravidiel:

- a) Pri prekrývaní sa obdobia povinného poistenia s obdobím dobrovoľného poistenia alebo s obdobím postaveným jemu na roveň sa započíta obdobie povinného poistenia.
- b) Pri prekrývaní sa dvoch období dobrovoľného poistenia získaných podľa právnych predpisov obidvoch strán každá strana započíta obdobia dobrovoľného poistenia získané podľa vlastných právnych predpisov.
- c) Pri prekrývaní sa rovnocenných poistných období získaných podľa právnych predpisov obidvoch strán sa započítajú poistné obdobia získané podľa právnych predpisov tej strany, na území ktorej bol zamestnanec naposledy povinne poistený.
- d) Pri prekrývaní sa obdobia dobrovoľného poistenia získaného podľa právnych predpisov jednej strany s obdobím rovnocenného poistenia získaným podľa právnych predpisov druhej strany sa zohľadnia obdobia dobrovoľného poistenia.
- e) Ak nie je možné presne zistiť dobu, v ktorej boli podľa právnych predpisov jednej strany splnené určité poistné obdobia, vychádza sa z predpokladu, že tieto poistné obdobia sa neprekrývajú s poistnými obdobiami získanými podľa právnych predpisov druhej strany.

Článok 18

Sčítanie poistných období na účely dobrovoľného poistenia

Ak sa na umožnenie dobrovoľného poistenia zamestnanca požadujú určité poistné obdobia, potom sa v prípade potreby ním získané poistné obdobia podľa právnych predpisov jednej strany sčítajú s poistnými obdobiami získanými podľa právnych predpisov druhej strany, ak sa neprekrývajú.

Článok 19

Valorizácia dávok

1. Dávky priznané podľa ustanovení tretieho dielu tejto zmluvy sa valorizujú s rovnakou pravidelnosťou a v rovnakej výške ako dávky priznané podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
2. Bez ohľadu na ustanovenie odseku 1, výšku valorizácie dávok bude možné určiť použitím rovnakého princípu proporcionality, ktorý sa použil na určenie výšky dávky podľa článku 9 ods. 2.

Článok 20

Dôsledky predkladania dokumentov

1. Žiadosti, vyhlásenia, opravné prostriedky a iné dokumenty, ktoré je potrebné predkladať v určitej lehote príslušným inštitúciám jednej strany, sa pokladajú za predložené, ak boli predložené v rovnakej lehote príslušným inštitúciám druhej strany.
2. Akákoľvek žiadosť o dávku predložená podľa právnych predpisov jednej strany sa pokladá za žiadosť o príslušnú dávku podľa právnych predpisov druhej strany, ak oprávnená osoba výslovne uvedie alebo z predloženej dokumentácie možno usúdiť, že pracovala na území tejto strany alebo bola poistená podľa jej právnych predpisov.
3. Dokumenty a písomnosti, ktoré si príslušné úrady, kontaktné miesta a príslušní nositelia vymenia pri vykonávaní tejto zmluvy, budú vyhotovené v slovenskom alebo španielskom jazyku.

Článok 21

Administratívna pomoc medzi inštitúciami

1. Príslušní nositelia obidvoch strán môžu kedykoľvek požiadať o lekárske vyšetrenia a overenie skutočností, z ktorých možno zistiť nadobudnutie, úpravu, pozastavenie, zánik alebo zachovanie nároku na dávky, ktoré boli nimi priznané. Náklady takto vzniknuté bez omeškania uhradí príslušný nositeľ, ktorý požiadal o vyšetrenie či overenie, a to po predložení dokladov potvrdzujúcich tieto náklady.
2. Príslušný nositeľ jednej strany, ktorý pri výplate alebo kontrole nároku na dávku podľa ustanovení tretieho dielu tejto zmluvy zistí, že oprávnenej osobe vyplatil vyššiu sumu, než jej patrila, môže požiadať príslušného nositeľa druhej strany, ktorý je dlžný tej istej oprávnenej osobe dávky rovnakej povahy, aby z prvej platby príslušných nedoplatkov zrazil v rámci limitov určených vnútroštátnymi právnymi predpismi tej strany, ktorá zrážku realizuje, sumu vyplatenú nadbytočne. Tento príslušný nositeľ prevedie zrazenú sumu na veriteľského príslušného nositeľa.

Článok 22

Oslobodenia od platieb za administratívne úkony a doklady

1. Oslobodenia od registračných, zápisných, kolkových a konzulárnych poplatkov a iných správnych poplatkov uvedených v právnych predpisoch jednej strany sa vzťahujú aj na potvrdenia a doklady vydávané inštitúciami alebo príslušnými nositeľmi druhej strany pri vykonávaní tejto zmluvy.
2. Všetky administratívne úkony a doklady, ktoré sa vydávajú pri vykonávaní tejto zmluvy, sú oslobodené od úradného overenia a vyššieho overovania.

Článok 23

Spôsoby a záruka výplaty dávok

1. Príslušní nositelia obidvoch strán vykonávajú platby súvisiace s vykonávaním tejto zmluvy vo vnútroštátnej mene ich krajiny s oslobodzujúcim účinkom.
2. Ak niektorá strana vyhlási obmedzenie prevodov platieb v cudzej mene, obidve strany ihneď prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie nárokov vyplývajúcich z tejto zmluvy.

Článok 24

Kompetencie príslušných úradov

1. Príslušné úrady obidvoch strán môžu uzavrieť vykonávacie dohody potrebné na vykonávanie tejto zmluvy.
2. Príslušné úrady obidvoch strán tiež
 - a) určia príslušné kontaktné miesta,
 - b) sa navzájom informujú o vnútroštátnych opatreniach prijatých na účely vykonávania tejto zmluvy,
 - c) si navzájom oznámia všetky právne predpisy a nariadenia, ktorými sa menia ustanovenia uvedené v článku 2,
 - d) si poskytnú navzájom pomoc v čo najširšom rozsahu, odborne a administratívne spolupracujú na účely vykonávania tejto zmluvy.
3. Príslušné úrady obidvoch strán sa môžu stretávať v rámci Zmiešanej komisie, na ktorej sa zúčastnia zástupcovia ich príslušných nositeľov s cieľom kontroly vykonávania zmluvy a navrhovania vhodných zmien. Táto Zmiešaná komisia sa bude schádzať pravidelne podľa dohody v Slovenskej republike alebo v Španielskom kráľovstve.

Článok 25

Riešenie sporov

1. Príslušné úrady riešia rozdiely vo výklade tejto zmluvy a vykonávacích dohôd rokovaním.

2. Ak by nebolo možné spory rokovaniami vyriešiť do šiestich mesiacov od ich začatia, predložia sa rozhodcovskej komisii, ktorej zloženie a postup sa určí vzájomnou dohodou strán. Rozhodnutie rozhodcovskej komisie je záväzné a konečné.

DRUHÁ KAPITOLA PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 26

Započítanie obdobia predchádzajúcich nadobudnutiu platnosti zmluvy

1. Poistné obdobia získané podľa právnych predpisov každej strany pred dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa započítajú na účely určenia nároku na dávku a jej výšku priznanú podľa zmluvy.
2. V prípade prekrývania sa poistných období zodpovedajúcich obdobiam pred nadobudnutím platnosti tejto zmluvy započíta každá strana na účely určenia nároku na dávku a jej výšku obdobia získané podľa jej právnych predpisov.

Článok 27

Skutočnosti pred nadobudnutím platnosti zmluvy

1. Uplatňovaním tejto zmluvy vzniká nárok na dávky aj za skutočnosti, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy. Výplata týchto dávok však nepatrí za obdobia pred nadobudnutím platnosti zmluvy.
2. Dôchodky, ktoré boli oboma stranami vyplácané alebo nároky na dôchodok, ktoré boli zamietnuté pred nadobudnutím platnosti tejto zmluvy, možno podľa tejto zmluvy na žiadosť oprávnených osôb preskúmať.
3. Jednorazovo vyplatené dávky sa nebudú preskúmať.

TRETIA KAPITOLA ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 28

Platnosť zmluvy

1. Táto zmluva sa uzaviera na dobu neurčitú. Každá strana však môže zmluvu písomne vypovedať. Platnosť zmluvy sa skončí šesť mesiacov odo dňa oznámenia o výpovedi druhej strane.
2. V prípade vypovedania zmluvy naďalej zostávajú v platnosti ustanovenia týkajúce sa nárokov nadobudnutých podľa tejto zmluvy. Strany sa tiež dohodnú na ustanoveniach, ktoré zachovávajú nároky vo vybavovaní vyplývajúce z poistných období získaných pred dátumom ukončenia platnosti zmluvy.

Článok 29

Podpis a ratifikácia

Táto zmluva podlieha ratifikácii v súlade s vnútroštátnymi predpismi každej strany a nadobudne platnosť 90 dní po dni výmeny ratifikačných listín.

Dané v Bratislave 22. mája 2002, v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a španielskom jazyku, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za Slovenskú republiku:

Peter Magvaši v. r.

Za Španielske kráľovstvo:

Gerardo Camps Devesa v. r.

VYKONÁVACIA DOHODA k Zmluve medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom o sociálnom zabezpečení

Podľa ustanovenia článku 24 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom o sociálnom zabezpečení z 22. mája 2002, príslušné úrady: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky za Slovenskú republiku, Ministerstvo práce a sociálnych vecí za Španielske kráľovstvo, stanovili administratívne opatrenia potrebné na vykonávanie zmluvy a dohodli sa takto:

PRVÁ ČASŤ**VŠEOBECNÉ USTANOVENIA****Článok 1****Definície**

1. Pri uplatňovaní tejto vykonávacej dohody označuje pojem „zmluva“ Zmluvu medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom o sociálnom zabezpečení.
2. Pojmy a výrazy definované v článku 1 zmluvy majú v tejto dohode taký istý význam ako v článku 1 zmluvy.

Článok 2**Kontaktné miesta**

Na účely vykonávania článku 24 ods. 2 písm. a) zmluvy sa za obidve strany určujú tieto kontaktné miesta:

1. v Slovenskej republike:
Sociálna poisťovňa (Instituto de la Seguridad Social).
2. v Španielskom kráľovstve:
 - a) Národný inštitút sociálneho zabezpečenia pre všetky režimy okrem špeciálneho režimu pracovníkov pracujúcich na mori a pre všetky dávky okrem dávok v nezamestnanosti (El Instituto Nacional de la Seguridad Social para todos los regímenes excepto para el Régimen Especial de los Trabajadores del Mar y para todas las prestaciones excepto las del desempleo).
 - b) námorný sociálny inštitút pre všetky dávky špeciálneho režimu pracovníkov pracujúcich na mori (El Instituto Social de la Marina para todas las prestaciones del Régimen Especial de los Trabajadores del Mar).

Článok 3**Príslušní nositelia**

Pri vykonávaní tejto zmluvy sa za príslušných nositeľov považujú:

1. v Slovenskej republike:
Sociálna poisťovňa (Instituto de la Seguridad Social).
2. v Španielskom kráľovstve:
 - a) Provinčné riaditeľstvá Národného inštitútu sociálneho zabezpečenia pre všetky dávky všetkých režimov okrem špeciálneho režimu pracovníkov pracujúcich na mori (Las Direcciones Provinciales del Instituto Nacional de la Seguridad Social para todas las prestaciones de todos los regímenes, salvo el Régimen especial de los Trabajadores del Mar).
 - b) námorný sociálny inštitút pre všetky dávky špeciálneho režimu pracovníkov pracujúcich na mori (El Instituto de la Marina, para todas las prestaciones del Régimen Especial de los Trabajadores del Mar).
 - c) Hlavná pokladňa sociálneho zabezpečenia pre vykonávanie článku 7 ods. 1 zmluvy, a pre individuálne výnimky, ktoré môžu byť dohodnuté na základe článku 7 ods. 2 zmluvy (La Tesorería General de la Seguridad Social para la aplicación del artículo 7, apartado 1 del

convenio, y para las excepciones de carácter individual que puedan ser acordadas en base al apartado 2 de dicho artículo).

Článok 4

Ustanovenia pre kontaktné miesta a príslušných nositeľov

1. Príslušné úrady obidvoch strán môžu ustanoviť ďalšie kontaktné miesta, iné ako sú tie, ktoré sú definované v článku 2, alebo môžu modifikovať ich kompetencie. V týchto prípadoch oznámia okamžite svoje rozhodnutie príslušnému úradu druhej strany.
2. Kontaktné miesta definované v článku 2 a príslušní nositelia definovaní v článku 3 vypracujú formuláre potrebné na vykonávanie zmluvy. Odoslanie týchto formulárov nahrádza zaslanie dokladov potvrdzujúcich údaje v nich uvedené.
3. Kontaktné miesta a príslušní nositelia môžu komunikovať priamo medzi sebou i so žiadateľmi.

Článok 5

Vykonávanie osobitných predpisov a výnimiek

1. V prípadoch uvedených v článku 7 ods. 1 písm. a), c), e), a l) zmluvy príslušný nositeľ strany, ktorej právne predpisy sa uplatňujú, vydá na žiadosť zamestnávateľa alebo samostatne zárobkovo činné osoby formulár, ktorým potvrdzuje obdobie, počas ktorého zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba podlieha právnym predpisom tejto strany. Tento formulár slúži ako dôkaz, že na uvedeného zamestnanca sa nevzťahujú ustanovenia o povinnom poistení (zabezpečení) druhou stranou.
2. Zamestnávateľ musí tri mesiace pred uplynutím trojročného obdobia, ktoré je uvedené v článku 7 ods. 1 písm. a) zmluvy, požiadať o schválenie predĺženia obdobia vyslania uvedeného v článku 7 ods. 1 písm. b) zmluvy.
3. Samostatne zárobkovo činná osoba musí tri mesiace pred uplynutím jednoročného obdobia uvedeného v článku 7 ods. 1 písm. c) zmluvy požiadať o schválenie predĺženia obdobia vyslania uvedeného v článku 7 ods. 1 písm. d) zmluvy.
4. V prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 3 treba žiadosť adresovať príslušnému nositeľovi tej strany, na ktorej území je zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba poistená. Tento nositeľ sa dohodne na predĺžení s príslušným nositeľom tej strany, na územie ktorej je žiadateľ vyslaný.
5. Ak dôjde k ukončeniu pracovného pomeru medzi zamestnancom a jeho zamestnávateľom, ktorý ho vyslal na územie druhej strany ešte pred uplynutím obdobia, na ktoré bol vyslaný na územie druhej strany, alebo sa tento vráti pred uplynutím stanoveného obdobia, zamestnávateľ to musí oznámiť príslušnému nositeľovi tej strany, u ktorého je tento pracovník poistený, a tá o tom neodkladne informuje príslušného nositeľa druhej strany.
6. Ak samostatne zárobkovo činná osoba ukončí svoju činnosť alebo sa vráti pred uplynutím obdobia uvedeného vo formulári, musí o tejto skutočnosti informovať príslušného nositeľa strany, u ktorého je poistená, a tá to neodkladne oznámi príslušnému nositeľovi druhej strany.
7. Ak osoba, na ktorú sa vzťahuje článok 7 ods. 1 písm. i) a j) zmluvy, si zvolí jednu z možností v ňom stanovenú, oznámi to prostredníctvom svojho zamestnávateľa príslušnému nositeľovi tej strany, ktorej systém sociálneho zabezpečenia si zvolila. Tento nositeľ o tom informuje príslušného nositeľa druhej strany na to určeným formulárom.

DRUHÁ ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA

PRVÁ KAPITOLA
PEŇAŽNÉ DÁVKY POČAS DOČASNEJ PRÁČENESCHOPNOSTI, MATERSTVA A RIZIKOVÉHO
TEHOTENSTVA

Článok 6
Potvrdenie poistných období

Pri vykonávaní článku 8 ods. 2 zmluvy, ak príslušný nositeľ jednej zo strán musí použiť súhrn poistných období na poskytnutie dávok v prípade dočasnej práceneschopnosti, materstva a rizikového tehotenstva, vyžiada si od nositeľa druhej strany potvrdenie poistných období uznaných jej právnymi predpismi, a to na formulári na to určenom.

DRUHÁ KAPITOLA
INVALIDNÉ, STAROBNÉ A POZOSTALOSTNÉ DÁVKY

Článok 7
Žiadosti o poskytnutie dávok

1. Na získanie nároku na poskytnutie invalidných, starobných a pozostalostných dávok musia žiadatelia zaslať svoju žiadosť príslušnému nositeľovi tej strany, na území ktorej majú miesto pobytu v súlade s jej právnymi predpismi. Dátum predloženia takejto žiadosti tomuto nositeľovi sa považuje za dátum predloženia žiadosti príslušnému nositeľovi druhej strany.
2. Žiadatelia, ktorí majú miesto pobytu na území tretieho štátu, sa musia obrátiť na príslušného nositeľa tej strany, podľa právnych predpisov ktorej boli oni alebo ich zomretí poistenci naposledy poistení.
3. Ak nositeľ, ktorému bola doručená takáto žiadosť, nie je nositeľom príslušným na jej vybavenie, v súlade s ustanoveniami odsekov 1 a 2 tohto článku, ihneď zašle túto žiadosť aj so všetkou dokumentáciou kontaktnému miestu s uvedením dátumu jej predloženia.
4. Ak je v žiadosti o poskytnutie dávok uvedená len doba zamestnania alebo poistné obdobia podľa právnych predpisov jednej zo strán a žiadosť je predložená nositeľovi druhej strany, ten ju ihneď zašle kontaktnému miestu s uvedením dátumu jej predloženia.

Článok 8
Vybavovanie dávok

1. Príslušný nositeľ zodpovedný za vybavenie žiadosti vyplní predpísaný formulár a dva jeho exempláre bezodkladne zašle kontaktnému miestu druhej strany.
2. Ak ide o žiadosť o invalidné dávky, pripojí sa k formuláru aj lekársky posudok vydaný nositeľom, ktorému prislúcha (na každej strane) posudzovanie invalidity, čiastočnej invalidity, a ktorý obsahuje informáciu o zdravotnom stave žiadateľa, príčiny invalidity, prognózu zdravotného stavu.
3. Príslušný nositeľ, ktorý dostane formuláre uvedené v odseku 1 tohto článku, vráti príslušnému nositeľovi druhej strany jeden exemplár uvedeného formulára, kde sa uvedú poistné obdobia uznané podľa jej platných právnych predpisov, dátum účinnosti a výška dávky priznanej týmto nositeľom.
4. Príslušní nositelia písomne oznámia žiadateľom rozhodnutie, ďalší postup a lehoty na podanie odvolaní proti tomuto rozhodnutiu v súlade s ich platnými právnymi predpismi.
5. Príslušní nositelia každej strany pošlú príslušným nositeľom druhej strany kópiu rozhodnutí v každej prerokováanej veci súvisiacej s touto zmluvou.
6. Príslušní nositelia každej strany môžu v súlade so svojimi právnymi predpismi požiadať v prípade potreby o informáciu o výške dávok, ktoré žiadatelia poberajú od druhej strany.

TRETIA KAPITOLA
DÁVKY ZA PRACOVNÉ ÚRAZY A CHOROBY Z POVOLANIA

Článok 9

Žiadosti o poskytnutie dávok

1. Žiadosti o dávky uvedené v tretej časti, trefom diele zmluvy sa predkladajú priamo príslušnému nositeľovi s výnimkou ustanovenia odseku 2 tohto článku.
2. Zamestnanci, ktorí v čase utrpenia pracovného úrazu alebo zistenia choroby z povolania alebo zhoršenia ich zdravotného stavu bývajú alebo sa zdržujú na území inej strany, ako je strana, kde sa nachádza príslušný nositeľ, môžu predložiť žiadosť o poskytnutie dávok príslušnému nositeľovi tej strany, na území ktorej sa zdržujú alebo bývajú. Táto žiadosť bude odoslaná kontaktnému miestu spolu s lekárskou správou a nálezmi, ktoré sa týkajú pracovného úrazu, so správou o následkoch pracovného úrazu, o zistení choroby z povolania alebo, ak existuje, aj správa pred zhoršením zdravotného stavu.

TRETIA ČASŤ
RÔZNE USTANOVENIA

Článok 10

Administratívna kontrola a spolupráca

1. Na účely kontroly nárokov poberateľov dávok s pobytom na území druhej strany si príslušní nositelia oboch strán musia vzájomne poskytovať potrebné informácie o tých udalostiach a skutočnostiach, od ktorých môže závisieť, podľa ich platných právnych predpisov, zmena, prerušenie, zastavenie alebo zánik nárokov na poskytovanie priznaných dávok.
2. Kontaktné miesta oboch strán si vzájomne vymenia štatistické údaje týkajúce sa vyplácania dôchodkov vyplatených ich poberateľom, ktorí bývajú na území druhej strany. Tieto údaje musia obsahovať počet poberateľov dôchodkov a celkovú sumu dôchodkov vyplatených za každý kalendárny rok a budú sa každoročne posilať počas prvého polroku nasledujúceho roku.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Článok 11

Nadobudnutie platnosti

Táto dohoda nadobudne platnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy a bude platná počas platnosti zmluvy, ak príslušné úrady oboch strán nerozhodnú inak.

Dané v Bratislave 22. mája 2002, v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a španielskom jazyku, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

Slovenskej republiky:

Peter Magvaši v. r.

Za Ministerstvo práce a sociálnych vecí

Španielskeho kráľovstva:

Gerardo Camps Devesa v. r.

